

Termsamling Samband

För att läsa mer om respektive begrepp, se Samband – Handbok för civilt försvar (MCF0098 – mars 2026). Inom parenteserna finns hänvisning till respektive avsnitt.

Tabell 1. Beskrivning av viktiga termer

Term	Beskrivning
Användargränssnitt (5.2.1)	Den del av sambandsmedlet som användaren möter.
Bärare (5.2.2)	Den tekniska lösning som transporterar informationen mellan olika tekniska komponenter eller aktörer.
Data/filer (5.3)	Information som överförs digitalt i strukturerade filformat.
Förbindelse (2.1)	Fysisk eller logisk koppling som möjliggör informationsöverföring mellan funktioner.
Förbindelseprov (6.1)	Test av förbindelsen mellan två eller flera aktörer i syfte att säkerställa att det går att överföra information.
Informationsförsörjning (2.1)	Att förse verksamheten med den information som behövs för att kunna utföra sina uppgifter.
Informationsöverföring (2.1)	Den faktiska förflyttningen av information från en aktör eller funktion till en annan.
Kvittens (6.5.3)	Bekräftelse på att mottagande aktör tagit emot en viss information.
Metoder (6)	Rutiner och instruktioner som underlättar och likriktar användningen av tekniken.
Mottagningsbevis (6.5.3)	Bekräftelse på att den funktion eller roll som är mottagare av en viss information mottagit den.
Ordonnans (6.4.6)	Innebär att en person fysiskt överlämnar information till en annan person.

Term	Beskrivning
Passning (6.2)	Förmåga att omedelbart kunna ta emot, svara på och skicka information.
Passningsalternativ (6.2.1–6.2.2)	Beskriver när eller hur ofta en aktör kan nås via ett visst sambandsmedel eller en viss sambandsväg.
Regler (2.1)	Styrningar som anger hur tekniken och metoderna får och ska användas.
Samband (2)	Samlingsbegrepp för teknik, regler och metoder för informationsöverföring. Begreppet används även för att beskriva en förbindelse mellan och inom aktörer.
Sambandsansvarig (7.3.1)	Roll som ansvarar för en del av aktörens sambandstjänst.
Sambandsanvisning (8.3.3)	En beskrivning av sambandet på en övergripande nivå. Utgör tillsammans med en beskrivning av sambandsvägarna grunden för en sambandsplan.
Sambandschef (7.3.1)	Roll som ansvarar för en aktörs sambandstjänst.
Sambandsledare (7.3.2)	Roll som leder genomförandet av sambandstjänst.
Sambandsmedel (5.2)	Beskriver den teknik som används för att överföra information. Ett sambandsmedel består av två huvudsakliga delar: ett användargränssnitt och en bärare.
Sambandsoperatör (7.3.3)	Roll som stödjer användare av sambandsmedel, som bistår vid användning av sambandsmedel och genomför informationsöverföring enligt fastställda rutiner.
Sambandsplan (8.2)	En sambandsplan är en beskrivning av metoder och tekniska system för informationsöverföring. Den är utformad utifrån definierade behov.
Sambandssystem (5.1)	Utgör helheten som krävs för att informationsöverföring ska fungera. Ett sambandssystem består av sambandsmedel, regler och metodik samt personal med rätt kompetens och ansvar.
Sambandstekniker (7.3.3)	Roll som säkerställer sambandsmedelns tekniska funktion.
Sambandstjänst (2.2.2)	Den organiserade verksamhet som ser till att informationsöverföringen fungerar i praktiken.

Term	Beskrivning
Sambandsväg (8.3.3)	En struktur för informationsöverföring för ett specifikt informationsbehov. Sambandsvägen har ett syfte, ett antal deltagare, ett antal sambandsmedel och kan ha olika styrningar.
Tänk – Tryck – Sänd – Släpp (T2S2) (6.4.2)	Princip för att hålla informationsöverföringen kort och koncis.
Tal (5.3)	Information som överförs i form av akustiskt ljud, framställt med rösten.
Teknik (5)	De tekniska lösningar som överför information.
Textmeddelande (5.3)	Information som överförs som ren text, utan inslag av andra format.
Transmission (5.2.3)	Beskriver hur information överförs från en sändare till en eller flera mottagare. Överföringen sker antingen genom elektroniska, optiska eller akustiska impulser eller genom fysisk transport av information.
Viasignalering (6.4.5)	Information som skickas via en eller flera andra aktörer när direkt förbindelse mellan sändare och mottagare saknas.
Video (5.3)	Information som överförs som rörliga bilder, med eller utan ljud, i realtid.
Återläsning (6.4.4)	Mottagen information repeteras av mottagaren för att säkerställa att informationen uppfattats korrekt.